

„Gazdasági” bűncselekmények

KRE ÁJK.- Büntetőjog Különös rész, II. félév

Segédanyag a távoktatáshoz

Kriminológiai jellemzők

Rendszertani, módszertani kérdések

A vizsgakövetelményként szereplő
bűncselekmények néhány dogmatikai
kérdése

Tóth Mihály

Két markáns jellemző

- Az ismertté vált erőszakos, garázda bűnözés összességében csökken (aránya az utóbbi 7-10 évben 7-8 % közötti)
- A gazdasági bűnözés markánsan nem csökken, de „intellektualizálódik”, a fajlagos tárgyi súly nő. (aránya 4-5 %) [érezhető közeledés a két terület között]

A fegyverek alkonya (?)

Nem is teljesen új...

„ A régi rablóbandák kivesztek, de helyüket elfoglalták a nagy nemzetközi rablószövetségek, melyek nem erőszakkal, hanem furfanggal és mindenestre több sikerrel kaparintanak meg sokszor igen tekintélyes értékeket. Hatalmas szervezetben működnek és meghatározott program szerint dolgoznak, melynek minden részlete a legnagyobb aprólékossággal van kidolgozva. Vannak külön nyomozó, terepvizsgáló közegeik, valamint működő tagjaik és orgazdáik. Ha egy közülük kézre kerül, az társait soha el nem árulja viszont ezek amant lehetőleg segítik”.

*ANGYAL Pál: A kultúra kriminál-etiológiai jelentősége
(Különlenyomat, a Büntetőjogi tanulmányok c. kötetből, Pécs, 1915
20. old.)*

A gazdasági bűnözés kriminológiai fogalma

- *Gazdasági bűnözésnek azt a gazdálkodás menetében megvalósuló, vagy ahhoz szorosan kapcsolódó bűnözési formát kell tekinteni, amely – akár az elkövetés módjára (gyakran a gazdálkodás legális formáinak, kereteinek felhasználásával vagy az azokkal való visszaélés révén) akár eredményére tekintettel - alkalmas arra, hogy esetleges egyéni érdekek sérelmén túlmenően elsősorban és jellemzően a gazdálkodás rendjét, a gazdálkodási kötelezettségeket, a tisztességes és törvényes gazdálkodás kereteit sértse vagy veszélyeztesse.*

Büntetőjogi keretek: a Btk. egyes fejezeteinek címei

- Pénz- és bélyegforgalom elleni (XXXVIII.fejezet),
- Költségvetést károsító (XXXIX.fejezet),
- Pénzmosással kapcsolatos (XL. fejezet),
- Gazdálkodás rendjét sértő (XLI. Fejezet),
- Fogyasztók érdekeit sértő (XLII. Fejezet),
- Haszonszerzés által motivált információs bűncselekmények (422. §)

A VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

- Csődbűncselekmény
- Költségvetési csalás
- Pénzmosás
- Pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása
- Pénzhamisítás
- Pénzhamisítás elősegítése
- Bélyeghamisítás

A gazdaság rendjét sértő bűncselekmények

BÜNTETŐ
TÖRVÉNYKÖNYV

A csődbűncselekmény fordulatai (404.§)

Az alakzat neve	Az elkövetési magatartás lényege	Eredmény
<i>Vétkes gazdálkodás</i> 404. § (1) bekezdés	Fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet esetén csalárd vagy könnyelmű magatartások	A kielégítésre fordítható vagyon csökkenése révén bekövetkezett legalább részleges hitelezői érdeksérelem
<i>Fedezetelvonó csődbüntett</i> 404. § (2) bekezdés b) pont	u.a. tényleges fizetéseképtelenség esetén	ugyanaz
<i>Csalárd bukás</i> 404. § (2) bekezdés a) pont	Csalárd vagy könnyelmű magatartásokkal <i>előidézett</i> Fizetéseképtelenség, vagy annak látszata	ugyanaz
<i>Kielégítési sorrend megsértése</i> (4) bekezdés	Felszámolás során hitelező sorban előbb álló hitelező rovására történő kielégítése	A vagyon jogellenes átcsoportosítása révén bekövetkezett hitelezői érdeksérelem (nem materiális)

Egyszerűbben:

- *Vétkes gazdálkodás* (1) bek. Fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet esetén család vagy könnyelmű magatartások → a kielégítésre fordítható vagyon csökkenése révén bekövetkezett legalább részleges hitelezői érdeksérelem
- *Fedezetelvonó csődbüntett* (3) bek - ugyanaz tényleges fizetéseképtelenség esetén
- *Csalárd bukás* (2) bek. - család vagy könnyelmű magatartásokkal előidézett → fizetéseképtelenség
- *Kielégítési sorrend megsértése*(5) bek.- felszámolás során hitelező sorban előbb álló hitelező rovására történő kielégítése A vagyon jogellenes átcsoportosítása révén bekövetkezett hitelezői érdeksérelem (nem materiális)

A háttérnormák

- *A bűncselekmény „háttérnormája” a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban Cstv.)*
- A csődtörvény számos olyan fogalmat használ és magyaráz, amelyek a bűncselekmény elkövetési magatartásainak értelmezése során nélkülözhetetlenek. A büntetőjogász sem nélkülözheti tehát a Cstv. fogalomrendszerének elsajátítását.
- DE: a csődbűncselekmény nem keretjogszabály
Valamennyi esetben világos, hogy nem önmagában a „csőd”, hanem a csőd esetén elkövetett, vagy a csődhöz vezető jogellenes magatartások érdemelnek büntetést.

Jogi és elkövetési tárgy

- A bűncselekmény *tárgya* a hitelezők érdeke a csőd- illetve felszámolási eljárás eredményes lefolytatása révén. Az (1), (2) és (3) bekezdés közvetlen „vagyonvédelmi” funkciója mellett az (5) bekezdésben írt magatartás a felszámolás hitelezők törvényes érdekeinek megfelelő lefolytatását is biztosítja.
- Az elkövetési tárgy *a tartozás fedezetéül szolgáló vagyon*. A Csődtörvény 3. § (1) bekezdésének e) pontja alapján vagyon mindaz, amit a Számviteli törvény befektetett eszköznek vagy forgóeszköznek minősít. A Számviteli törvény 22. § (1) bekezdése értelmében befektetett eszköz minden olyan eszköz, amelynek az a rendeltetése, hogy a vállalkozási tevékenységet tartósan, legalább egy éven túl szolgálja, nevezetesen az immateriális javak, a tárgyi eszközök és a befektetett pénzügyi eszközök, a 23. § (1) bekezdése szerint pedig forgóeszközök a készletek, a követelések, az értékpapírok és a pénzeszközök.

Jellemző elkövetési magatartás: az eltitkolás

- Vagyon eltitkolásával megvalósított csődbüntettet követett el pl. az a személy, aki egy betéti társaság beltagjaként – miután elrendelték a társaság felszámolását, a bt. tulajdonában lévő tehergépkocsit eladta, ám a vételárat nem bocsátotta a felszámoló rendelkezésére, s így a hitelezői igények kielégítését részben megghiúsította. A jogeset érdekes módon demonstrálja a csődbüntettnek a „saját vagyon elsikkasztásában” testet öltő formáját. (BH 1998/322.)
- Egy másik döntés tényállása szerint az a vádlott is fedezetelvonó csődbüntettet követett el, aki – miután elrendelték társasága felszámolását – újabb bankszámlát nyitott, majd a pénzügyintézet megtévesztésével inkasszót nyújtott be és a még számlán lévő pénzüsszeget felvette. Az első fokon csalásnak és csődbüntettnek minősített cselekményt a jogerős döntés egységesen csődbüntettként értékelte (BH2000/340)

„Színlelt” és „fiktív” ügylet

- *Színlelt ügylet* a valóságnak meg nem felelő, egyoldalú vagy kétoldalú nyilatkozat tétele. Az ügylet mögött vagy egyáltalán nincs szerződési akarat, vagy a felek tényleges akarata eltér a szerződésben rögzítettektől. A bűncselekmény elkövetése során az ilyen ügyletek rendszerint azt célozzák, hogy a hitelező előtt leplezzék a kielégítés alapjául szolgáló vagyon tényleges tulajdonjogát. A színlelt ügylet a polgári jog szabályai szerint semmis. E semmisség megállapítása azonban a büntetőeljárás keretében ítélandó meg, az ügylet színlelt jellegének megállapítása tehát nem más hatóság hatáskörébe tartozó előzetes kérdés.
- A „fiktív” szerződéskötés a bűncselekmény szempontjából nem színlelt ügyletnek minősül, hanem a vagyon elrejtésének, eltitkolásának sajátos módozata. FIKTÍV=egyoldalúan színlelt. SZÍNLELT=kétoldalúan leplezett.
- *Kétes* az a követelés, amelynek ténybeli vagy jogi indokoltságát vitatják, vagy e nélkül is, ha behajthatóságát illetően ésszerű kételyek támaszthatók. A kétes követelés elismerésének legjellemzőbb példája az, amikor a vagyonkezelő behajthatatlannak látszó követelést érvényesítő hitelezőt a kielégítendő sorában feltüntet vagy ilyen követelésre vonatkozó csődegyezséget köt.

Az „ésszerű gazdálkodás” körének problémája

- Általában szakértő bevonásával tisztázzák, hogy
- - a kifogásolt ügylet mekkora veszteséget eredményezett, s hogyan viszonyul ez az gazdálkodó szervezet „össz-volumenéhez”;
- - pontosan mikortól vált veszteségesé az ügylet;
- - mikortól, s minek alapján kellett ezt a gazdálkodónak felmérnie;
- - felhagytak-e az ügylettel, amikor annak lehetősége még fennállt;
- - a veszteségből mennyit lehetett volna elhárítani ésszerű gazdálkodás esetén.

Nem hallgatható azonban el, hogy a szakértő olykor egyoldalú „a hatóság felkérésének megfelelni kívánó” pénzügyi szemléletét néha kellő kritikával, óvatosan kell kezelni. A gazdálkodási folyamat *utólagos* értékelése ugyanis olyan következtetéseknek is utat engedhet, amelyek az adott időszakban még nem voltak megállapíthatóak.

Néhány hónap, vagy év távlatából igen könnyű olyan sommás megállapításokra jutni, hogy *annakidején* mi felelt volna meg az ésszerű gazdálkodásnak.

„Fizetéseképtelenség”

A hatályos szabályozás szerint a bíróság az adós fizetéseképtelenségét akkor állapítja meg, ha

- - *korábban nem vitatott vagy elismert tartozását az esedékességet követő - a felszámolási eljárás kezdeményezésére vonatkozó figyelmeztetést is tartalmazó - fizetési felszólítás kézhezvételétől számított 15 napon belül indokolással alátámasztott írásbeli nyilatkozatával nem vitatta és nem egyenlítette ki, vagy*
- - *a jogerős bírósági határozatban megállapított teljesítési határidőn belül tartozását nem egyenlítette ki, vagy*
- - *a vele szemben lefolytatott végrehajtás eredménytelen volt, vagy*
- - *a fizetési kötelezettségét a csődeljárásban kötött egyezség ellenére nem teljesítette.*

Az elkövetési idő

- Az egyes fordulatok *elkövetési ideje* :
- A (6) bekezdésben végső soron egy rendhagyó, pozitív módon megfogalmazott büntetethőségi feltétellel állunk szemben: valamennyi fordulat csak akkor büntethető, ha a csőd- vagy felszámolási eljárást megindították vagy ha a felszámolási eljárás a kötelező kérés elmulasztása miatt maradt el. A Cstv. 8. § (3) bekezdése értelmében a csődeljárás kezdő időpontja az a nap, amelyen az adós kérelme a bírósághoz érkezett. A felszámolás kezdő időpontja a felszámolás elrendeléséről hozott jogerős végzés Céglönyben való megjelenésének napja.

Mindez azonban nem jelenti azt, hogy az elkövetési magatartások is csak a csőd- illetve felszámolási eljárás elrendelése után vonhatók a vizsgálat körébe.

- Az (1) illetve (3) bekezdésben írt elkövetési magatartások a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, illetve a fizetéseképtelenség bekövetkezése után, ám akár a csőd-, illetve felszámolási eljárás elrendelése előtt, akár azután elkövethetők. Az (5) bek.-ben írt tettek csak a felszámolási eljárás elrendelése után követhetők el.

Minősített eset: „súlyos következmények”

- A következmények megítélésénél figyelembe kell venni a hitelezők számát, a nemzetgazdaságban betöltött szerepüket, a tőlük elvont összeg nagyságát és a bűncselekmény várható gazdasági következményeit.
- Az ítélezési gyakorlat szerint megállapítható a minősített eset, ha az adós magatartása a hitelezői igények kielégítésének megghiúsításával akár közvetlenül, akár közvetve a gazdasági életben olyan súlyos működési zavarokat okoz, amelyek kormányzati, vagy akár költségvetési intézkedést igényelhetnek, s ezek hiányában a működési zavarok már érzékelhető formában jelentkezhetnek. Súlyos következményekkel jár a csődbűncselekmény, ha például a milliárdos nagyságrendű elkövetési magatartás a hitelezők szélesebb körét, működési feltételeiket is veszélyeztető anyagi kihatással terheli.
- Megállapítható a minősített eset akkor is, ha a vagyoneelvonás mértéke alapvetően megrendítette vagy lehetetlenné tette jelentős számú alkalmazottat foglalkoztató hitelező további gazdasági tevékenységét, hiszen a közvetett módon, áttételesen jelentkező hátrány is lehet súlyos.

A bűncselekmény alanya

- A Btk. a felelősség pontos körének tisztázhatósága érdekében a 290. § kapcsán a 291. §-ban külön értelmező rendelkezésekkel vonja meg az alanyok körét.
- A gazdálkodó szervezet és az adós fogalmát a Cstv. 3. §-a, az értelmező rendelkezések körében pontosan meghatározza.
- Egyéni vállalkozó nem lehet a bűncselekmény alanya. Tettesként tehát csak a Cstv. fogalomköre szerinti gazdálkodó szervezetnél olyan funkciót betöltő személy jöhet szóba, aki az adott szervezet vagyonával jogosult rendelkezni. A vagyonnal való rendelkezési jogosultság rendszerint jogszabályon vagy szerződésen (alapító okiraton, alapszabályon, társasági szerződésen stb.) alapul, és általában nem ruházható át.
- A Csődtörvény 2006-os Novellája szerint a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt (33/A. § (3) bek.) Ez a rendelkezés látni valóan kiterjeszti a vezető fogalmát effektív vezetői feladatot valójában nem gyakorló, ám a tevékenységre meghatározó befolyást gyakorló személyre is. A jogi irodalomban az ilyen személyt „árnyékvezetőnek” nevezik.

6/2018. BJE

- A csődbűncselekmény **sértettje** a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó **gazdálkodó szervezet**,
A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet **hitelezője** a Btk. 404. § (1), (2) és (4) bekezdésébe ütköző csődbűncselekmény miatt indult büntetőeljárásban **nem sértett**, ezért magánfélként polgári jogi igényt nem érvényesíthet, és pótmagánvádlóként sem léphet fel.

„Szorgalmi” feladat

(megoldás az utolsó dián)

- **Miután fizetése képtelensége miatt elrendelték az „A” Kft felszámolását, az ügyvezető a felszámolás felfüggesztése iránti kérelmet terjesztett elő, melyet a törvényszék elutasított. Az ügyvezető – aki tudomást szerzett arról, hogy egy perben jogerősen nagy összeget ítélték meg az „A” Kft javára javára, s ezt a felszámoló elől eltitkolta - a döntést megfellebbezte, majd pár nap múlva a társasága pénzügyeit kezelő bankhoz egy másik, „B” társaság képviseletében felhatalmazást nyújtott be azonnali beszedési megbízások teljesítésére. Ennek alapján, a beszedési megbízások jogosultja, a „B” társaság képviselőjeként eljárva felvette az „A” társaság számlájára érkezett pénzt.**

Állítása szerint ezzel nem követett el bűncselekményt, mert fellebbezése alapján tévedésben volt: úgy vélte, hogy a felszámolási eljárás folyamatban van, és így a számlanyitáskor, az inkasszó benyújtásakor és az összeg felvételekor jogszerűen járt el.

- **Egyetért-e a védekezéssel? Indokolja meg!**

Csődjog-büntetőjog irodalom

Molnár Gábor: Gazdasági bűncselekmények

HVG-orac 2009

Boóc-Sándor-Tóth-Török-Újlaki. Csődjog (büntetőjogi résszel)

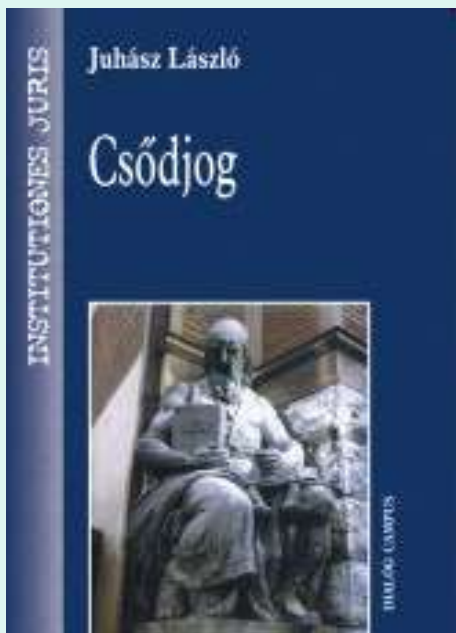
HVG-Orac 2007 (C/rész)

Ajánlott (és hozzáférhető) olvasmány:

Laufer Henrik: Gondolatok a
csődbűncselekmény régi és új
szabályozásával kapcsolatban

[https://ujbtk.hu/laufer-henrik-gondolatok-a- csodbuncselekmeny-](https://ujbtk.hu/laufer-henrik-gondolatok-a-csodbuncselekmeny-)

[regi-es-uj-szabalyozasaval-kapcsolatban/](https://ujbtk.hu/laufer-henrik-gondolatok-a-csodbuncselekmeny-regi-es-uj-szabalyozasaval-kapcsolatban/)

)

**A költségvetést
károsító
bűncselekmények
BTK. XXXIX. FEJEZET**

TÓTH MIHÁLY

Adócsalás helyett: költségvetési csalás – 2012 I.-től

- A korábbi adócsalás, ÁFÁ-ra elkövetett csalás, csempészet, jövedékekkel visszaélés, jogosulatlan gazdasági előny megsértése, EU dotációk védelme – **összevontan, 1 bűncselekmény.**
- **Elkövetési magatartások: a költségvetés bevételei vagy kiadásai kapcsán más**
 - **TÉVEDÉSBE EJTÉSE,**
 - **TÉVEDÉSSEN TARTÁSA,**
 - **VALÓTLAN TARTALMÚ NYILATKOZATOT TÉTELE,**
 - **VALÓS TÉNY ELHALLGATÁSA**
- **Eredmény: vagyoni hátrány egy vagy több költségvetésben**

Az új tényállás szerkezete

A költségvetési csalás formái, eredménye	
Bevételi oldal sérelme	Kiadási oldal sérelme
<ul style="list-style-type: none">- befizetési kötelezettség elmulasztása (adó, vám)- jövedéki áru előállítás, forgalmazása	<ul style="list-style-type: none">- belföldi és EK dotáció jogosulatlan igénybe vétele,- költségvetésből származó előny adminisztrálásának megsértése
<p><i>Eredmény:</i> költségvetésnek okozott hátrány</p>	

Definíciók:

- költségvetésen az államháztartás alrendszerének költségvetését – ideértve a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak költségvetését és az elkülönített állami pénzalapokat –, a nemzetközi szervezet által vagy nevében kezelt költségvetést, valamint az Európai Unió által vagy nevében kezelt költségvetést, pénzalapokat kell érteni. Költségvetésből származó pénzeszköz vonatkozásában elkövetett bűncselekmény tekintetében a felsoroltakon kívül költségvetésen a külföldi állam által vagy nevében kezelt költségvetést, pénzalapokat is érteni kell;
- vagyoni hátrány alatt érteni kell a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség nem teljesítése miatt bekövetkezett bevételkiesést, valamint a költségvetésből jogosulatlanul igénybe vett vagy céltól eltérően felhasznált pénzeszközt is.

Következményei:

- Megszűnik pl. az adónemekre és adóidőszakokra külön vonatkozó rendbeliség,
- Minden összegződik a vádirat benyújtásáig, és a tett az összefoglalt érték szerint minősül.

pl.:

- egy 300e és egy 500e Ft-os adócsalás nem 2 rb. kisebb, hanem 1 rb. nagyobb hátrányt okozó tett.
- 1 rb. összefoglalt értékre elkövetett tett több alkalommal elkövetett csempészetek és adócsalások is, stb.

A büntethetőség fokozatai

- 100.000 Ft-ig nem bűncselekmény
- Kisebb hátrány (100.000-500.000) – 2 év
- Nagyobb hátrány (500e -5 millió) – 3 év
- Jelentős hátrány (5-50 millió) – 1-5 év
- Különösen nagy (50-500 m.) – 2-8 év
- Különösen jelentős (500 m. fölött) 5-10 év

Az üzletszerűség és/vagy a bűnszövetség
eggyel magasabb kategóriába emeli

Korlátlan enyhítés

- Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az (1)–(6) bekezdésében meghatározott költségvetési csalással okozott vagyoni hátrányt a vádirat benyújtásáig megtéríti. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a bűncselekményt bűnszövetségben vagy üzletszerűen követik el.
- Helyette mi lenne jobb: (1) bek. – kisebb hátrány - nem büntethető,
Ennél súlyosabb korlátlan enyhítést tenne lehetővé

Költségvetési csalás- ajánlott irodalom

- Schmidt Péter: A költségvetési csalás jelenlegi minősítési, elhatárolási kérdései és bírói gyakorlata
- <https://ujbtk.hu/dr-schmidt-peter-a-koltsegvetesi-csalas-jelenlegi-minositesi-elhatarolasi-kerdesei-es-biroi-gyakorlata/>
- Tóth Mihály: Az adócsalás elkerülésének hamis mítoszai
https://www.mjsz.unimiskolc.hu/files/6611/39_tothmihaly_t%C3%B6rdelt.pdf

Károli konferenciák a költségvetési csalásról

- **Feltétlenül javaslom a Károlin szervezett konferenciák anyagainak tanulmányozását:**

A költségvetés büntetőjogi védelme (konferenciakötet)

<http://www.kre.hu/ajk/images/doc4/konferenciak/A-koltsegvetes-buntetojogi-vedelme.pdf>

A gazdálkodással összefüggő bűncselekmények....(konferenciakötet)
(A téma szempontjából érdekes pl. Vankó László írása)

https://ajk.kre.hu/images/doc4/dokumentumok/Gazdalkodással_osszefuggo_kiadvany.pdf

Ajánlható még:

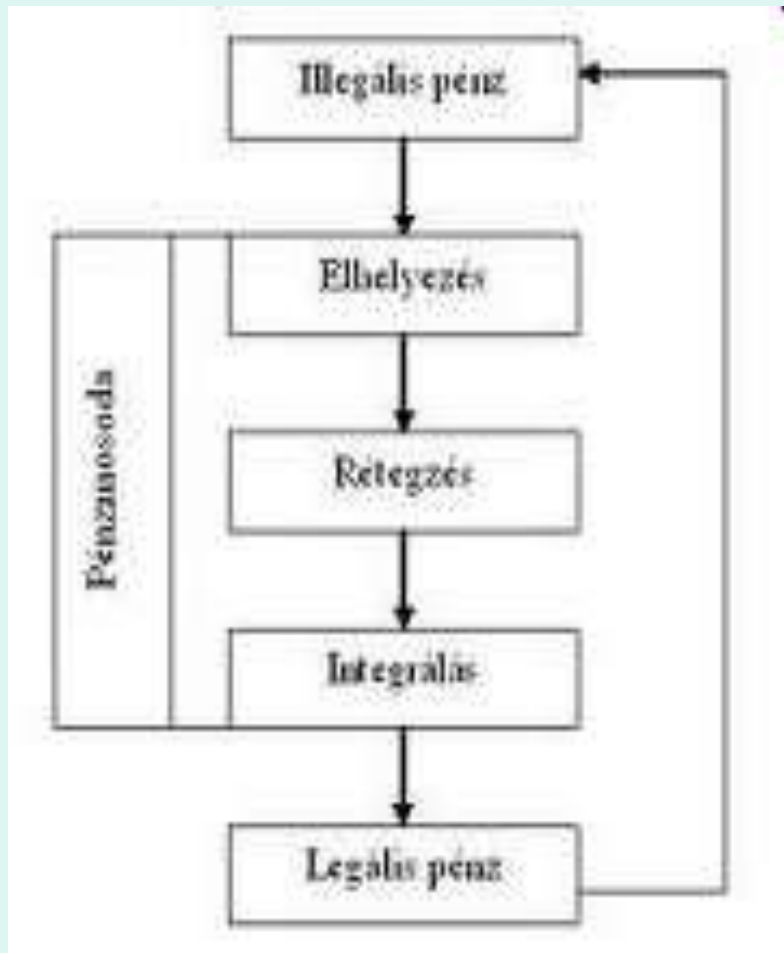
Dr. Kondorosi András PhD értekezésének költségvetési csalást érintő része

<https://ajk.pte.hu/sites/ajk.pte.hu/files/file/doktori-iskola/kondorosi-andras/kondorosi-andras-muhelyvita-ertekezes.pdf>

A pénzmosás hatályos bűncselekményének kérdései

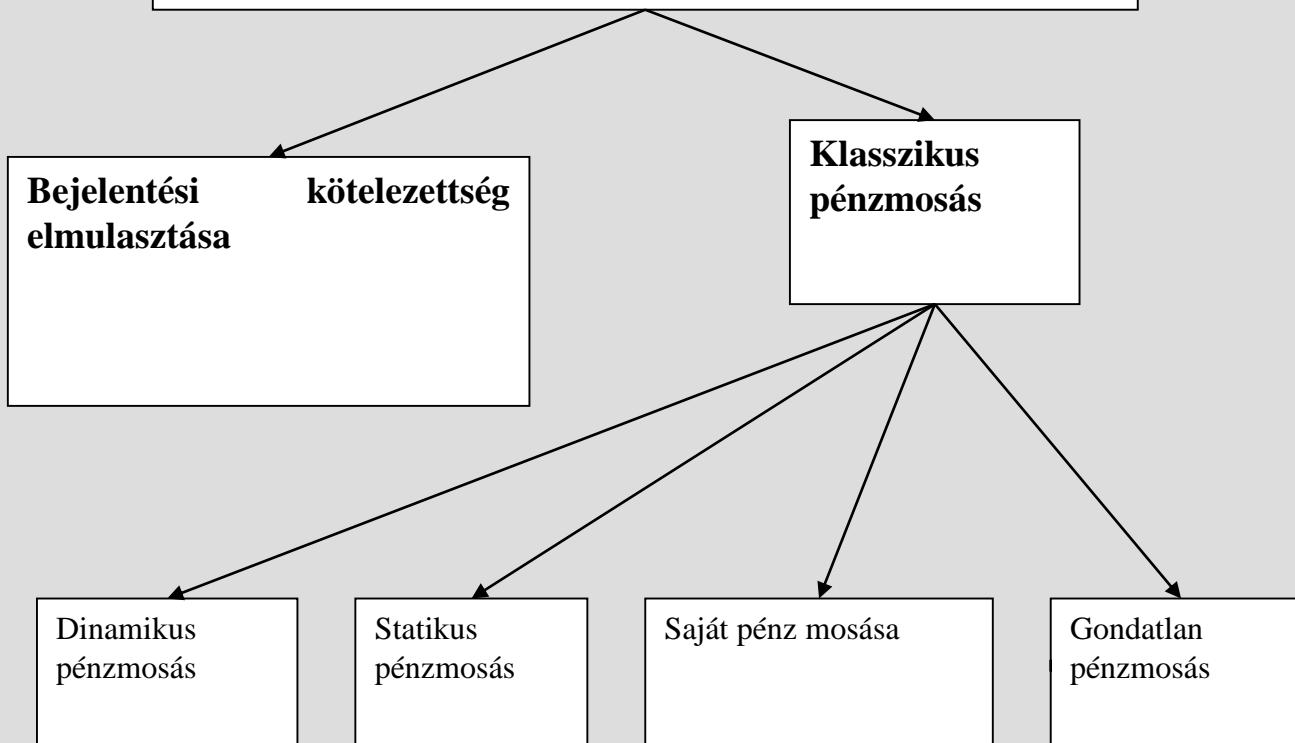

A pénzmosás klasszikus fázisai

- Az integrálás ma már jellemzően két szakaszban történik:
 - legális formák megteremtése,
 - befektetés

Pénzmosás a magyar büntetőjogban

A pénzmosás bűncselekményének szerkezete

a) 399. § (1) (más bűnös javainak „dinamikus” mosása)	<i>Eredetleplezési céllal elkövetett speciális bűnpártolás</i> 1) átalakítás, átruházás 2) gazdasági tevékenység során felhasználás 3) jog, változások, hely eltitkolása, elleplezése 4) pénzügyi tevékenység végzése, pénzügyi szolgáltatás igénybevétele
b) 399. § (2) (más bűnös javainak „statikus” mosása)	<i>Az eredet tudatában történő használat</i> (megszerzés, megőrzés, kezelés, felhasználás, azon (vagy az ellenértéken más anyagi javak szerzése).
c) 399. § (3) (saját bűnös pénz mosása)	<i>Eredetleplezési céllal elkövetett saját mosás, gazdasági ill. pénzügyi tevékenység révén</i> Az (1) bek.-ből csak a 2) és a 4)
d) 400 § (gondatlan pénzmosás)	<i>Az eredetre vonatkozó gondatlanság mellett gazdasági ill. pénzügyi tevékenység</i> Az (1) ből csak a 2) és a 4)

Ajánlott irodalom a pénzmosáshoz

- MEZEI KITTI : A PÉNZMOSÁS A GYAKORLATBAN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A SAJÁT PÉNZMOSÁSRA ÉS AZ ÚN. „MONEY MULE” JELENSÉGRE

https://www.kriminologia.hu/sites/kriminologia.hu/files/kiadvany/2019/kk_79_mezei.pdf

Varga Judit: Pénzmosás a mindennapjainkban

<https://ujbtk.hu/varga-judit-penzmosas-a-mindennapjainkban/>

Szorgalmi olvasmány (aktuális érdekesség)

A pénzmosás alapesetének *tervezett* módosítása –

2020. tavasza (2021-től várhatóan hatályos)

■ A Btk. 399-400. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

■ „399. §

- (1) Aki a büntetendő cselekményből származó vagyon eredetét, a vagyonon fennálló jogot, a vagyon helyét, ezek változását elfedi vagy elleplezi, pénzmosást követ el.
- (2) Pénzmosást követ el az is, aki a büntetendő cselekményből származó vagyon eredetének, a vagyonon fennálló jognak, a vagyon helyének, ezek változásának elfedése vagy elleplezése céljából a vagyont mástól átveszi, elrejti, átalakítja, átruházza, elidegenítésében közreműködik, felhasználja, azzal összefüggésben pénzügyi tevékenységet végez, pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe, vagy arról rendelkezik.
- (3) Pénzmosást követ el az is, aki a büntetendő cselekményből származó vagyon mástól való átvételével, elrejtésével, átalakításával, átruházásával, elidegenítésében való közreműködéssel, felhasználásával, az azzal összefüggésben végzett pénzügyi tevékenységgel, pénzügyi szolgáltatás igénybevételével, vagy az arról való rendelkezéssel
 - a) közreműködik a mással szembeni vagyonekobbzás, illetve vagyonvisszaszerzés megghiúsításában, vagy
 - b) a mással szembeni vagyonekobbzás, illetve vagyonvisszaszerzés megghiúsítására törekszik.
- (4) Pénzmosást követ el az is, aki a más által elkövetett büntetendő cselekményből származó vagyont
 - a) megszerzi, felette rendelkezési jogosultságot szerez, vagy
 - b) megőrzi, elrejti, kezeli, használja, felhasználja, átalakítja, átruházza, elidegenítésében közreműködik.

Pénzhamisítás, bélyegghamisítás

Pénz fogalma

- Jelenleg vagy a jövőben érvényes törvényes fizetőeszköz (bankjegy és érme),
- Forgalomból kivont bankjegy, ha még átváltható,
- Korlátlanul átruházható értékpapír (a kötvény, a letéti jegy, a befektetési jegy, a részvény, a vagyonjegy, valamint a közraktári jegy
- A külföldi pénz és értékpapír,

A pénzhamisítás fordulatai

Forgalomba hozatal céljából történő

- utánzás vagy meghamisítás [a) pont]
- megszerzés, behozatal, kivitel átvitel,
[b) pont]

Hamis vagy meghamisított pénz forgalomba hozatala [c) pont]

A pénzhamisítás fordulatainak [(304. § (1) a), b) és c)] viszonya

- a.) a forgalomba hozatallal megvalósuló fordulat (c) csak az a) vagy b) pontokban írt elkövetési magatartás hiányában állapítható meg. Az a) vagy b) megállapíthatósága esetén a forgalmazás csak a büntetés kiszabása során lehet jelentős;**
- b.) Az a) és b) pont elvileg egymás mellett is megállhat, ilyenkor folytatólagos a hamisítás (utánzás) és a szerzés.**
- c.) Ha a hamisítás (utánzás) nem a forgalomba hozatal célzatával történt, később azonban mégis sor kerül a forgalmazásra, természetesen csak a c) pontba ütköző fordulat állapítható meg, az előcselekmények legfeljebb súlyosíthatnak.**

Az utánszatok „minőségének” kérdése

- A bírói gyakorlat hajlik arra, hogy a „megtévesztésre való alkalmasság” az a) és b) pont esetében közömbös (BH 1984.482, 1989.346) Eszerint e fordulatokban hitvány minőségű másolatok is a bűncselekmény megállapítását jelenthetik;
- c) pont (forgalmazás) esetén azonban szerepe lehet az utánszat minőségének.

Biztonsági elemek

Hagyományos papír- vízjel nélkül a fémcsík alufólia

Hamis vízjel (erőteljesebb – rajzolt – kontúrok)

„Álpénzek” forgalmazása: csalás

A csődbűncselekmény kapcsán a feladat megoldása

- A fedezet elvonását eredményező csődbűncselekményt megvalósítja a kft. ügyvezető igazgatója, aki az általa vezetett gazdasági társaság felszámolásának elrendelését követően a kft. számára újabb számlát nyit, és a pénzügyintézet megtévesztésével egy másik cég nevében inkasszót nyújt be, majd a pénzt felveszi.
- (BH 2000.340.)

A tényállás részletes ismerete nélkül elegendő annak felismerése, hogy az ügyvezető csalárd módon járt el, s ezzel hitelezői igények kielégítését hiúsította meg, a csődbűncselekményt tehát megvalósította. Tette aszerint minősül az (1) illetve a (2) bekezdésbe ütköző tettnek, hogy fizetéseképtelenséggel fenyegető vagy fizetéseképtelen helyzetben cselekedett.